

stærkt medvirkende Aarsag til denne Krise er den, at man har indkøbt store Varebeholdninger paa et vist Tidspunkt, er det efter min Overbevisning fuldkommen urigtigt. Man kan fornuftigvis handle mere eller mindre godt, man kan være uheldig og købe Varerne for dyrt, og saa tager man de Tab, der følger dermed. Men dette Forhold kan ikke i Længden blive afgørende; disse Varebeholdninger fortæres jo dog en Gang paa den ene eller den anden Maade. Det, der derimod kan blive meget faretruende, er, naar de Kilder, som fremstiller Varen, vedblivende i Kraft af Landets lave Valuta kan fremstille den for en meget billigere Pris end andre Lande. Jeg tror altsaa at turde hævde, at den ærede Ordfører for Socialdemokratiet, det ærede Medlem Hr. Staunings Begrundelse af Krisen, en Begrundelse, der naturligvis i ikke ringe Grad tog Sigte paa at rette Bebrejdelser imod Industriens og Handelens Ledere, i Virkeligheden kun har meget lidt med de faktiske Forhold at gøre. Den ærede Ordfører fremførte de gamle og noksom bekendte Udtalelser om, at naar Industrien havde Krise, bundede det i Friaktier, i stort Udbytte, og jeg ved ikke hvad. Nu skulde man heraf kunne drage den Slutning, at hvis dette var Aarsagen, maatte den alt overvejende Del af Landets Erhvervsliv være paa Aktier; for naar man ikke staar overfor Aktieforhold, kommer dette jo overhovedet ikke til Anvendelse. Sandheden turde vel nok være den, at en overordentlig stor Del af Landets Erhvervsliv bæres oppe af fuldkommen privat Virksomhed, og dér gælder dette Ræsonnement overhovedet ikke. Og hvad der overhovedet ikke gælder, selv om det bliver sagt nok saa mange Gange, ogsaa fra denne Plads, er, at Udstedelse af Friaktier i mindste Maade skulde have Indflydelse paa, om Virksomheden kan bære sig eller ikke. Det er en fuldkommen urigtig Fremstilling; Friaktier i og for sig belaster ikke Virksomheden det allerfjerneste.

Dette fremgaar allertydeligst netop af det Forhold, som man vil huske fra for ikke saa overmaade lang Tid siden, at man fra Det forenede Dampskibsselskab fra en vis Side erklærede, at Friaktier kunde man gaa med til, men Udstedelse af Partialobligationer, som man skulde forrente med en eller anden Procent, kunde man ikke gaa med til. Jeg tror aldrig, man i noget Tilfælde har haft dette Forhold saa klart stillet op før. Friaktier medfører ingen anden Forpligtelse end den, at hvis der bliver Udbytte, saa faar Indehaverne ogsaa Ud-

bytte, og blive der ikke Udbytte, faar de intet; og om Virksomheden kunde gaa eller ikke, var i Virkeligheden fuldkommen uafhængigt af dette Forhold.

Saa taler man om det store Udbytte, og dér er dog Sandheden den, at det Udbytte, som de fleste Selskaber har udbetalt i Forhold til den Fortjeneste, de har haft, har ikke været saa overvældende. De havde tjent Pengene reelt, Pengene tilhørte fornuftigvis Aktionærerne. De fleste Ledere af Virksomhederne mente, at de skulde konsolidere Virksomhederne, og gjorde det ogsaa, men man kan sige, at de gjorde det ikke tilstrækkeligt. Men dér vil jeg hævde, at selv om de ikke havde udbetalt en Øres Udbytte, vilde det for de industrielle Virksomheders Vedkommende — og det var ikke dem, der gav de store Udbytter, da de ikke havde de store Fortjenester — i mange Tilfælde ganske sikkert ikke kunne have hjulpet overfor de Forhold, der er kommet senere.

Jeg maa altsaa hævde, at i Hovedsagen er Begrundelse af den Krise, der ligger for, afgjort ikke det, som det ærede Medlem Hr. Stauning vilde drage frem og formentlig vilde drage frem, fordi det kan være Udtryk for Kritik overfor Lederne. Hovedgrunden til den vanskelige Situation, hvori vi befinder os, er Verdensforholdene, og paa disse Verdensforhold har vi fornuftigvis ikke kunnet have nogen afgørende Indflydelse. Det ærede Medlem Hr. Rode var ogsaa inde paa dette, at Ulykken var, at man havde købt for mange Varer. Jeg har allerede sagt, at dette er efter min Overbevisning ikke rigtigt. Jeg maa i øvrigt hævde, at naar det ærede Medlem synes ved sine Ord at ville vise, at man fra den daværende Regerings Side i høj Grad og til enhver Tid havde Øjtaaabent for at gøre den unødvendige Indførsel saa vanskelig som muligt, saa er dette ikke rigtigt. Den daværende Regering modsatte sig netop det, som man fra konservativ Side ved Skattelovenes Behandling Gang paa Gang fremdrog. Paa en Tid, hvor Luksusforbruget var urimelig stort, paa en Tid, hvor Luksusforbruget i mange Henseender virkede uhyre demoraliserende ikke alene paa dem, som havde det store Luksusforbrug, men ogsaa paa dem, som saa derpaa, og hos hvem Misfornøjelsen over, at de ikke kunde nyde Livet paa tilsvarende Maade, voksede, var det trods Gang paa Gang gentaget Krav fra konservativ Side ikke muligt at drive den radikale Regering til at gaa ind paa at tage en betydelig Indførselstold paa den Slags Varer. Var man den Gang gaaet med